

Priredivanje za tamburaški orkestar simfonijske poeme M.P. Musorskog "Noć na goloj planini"

Brekalo, Matko

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, The Academy of Arts Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:134:609906>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-14**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
UMJETNIČKA AKADEMIJA U OSIJEKU
ODSJEK ZA GLAZBENU UMJETNOST
STUDIJ GLAZBENE PEDAGOGIJE

MATKO BREKALO

**PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI
ORKESTAR SIMFONIJSKE POEME M.P.
MUSORGSKOJ NOĆ NA GOLOJ PLANINI**

DIPLOMSKI RAD

Mentorica:

red.prof.art. Sanja Drakulić

Sumentor:

Tihomir Ranogajec, ass.

Osijek, 2017.

SADRŽAJ

	Str.
1. UVOD	1
2. MODEST PETROVIČ MUSSORFSKI	2
2.1. Biografija	2
2.2. Opus	4
3. NOĆ NA GOLOJ PLANINI	6
3.1. Problematika transkribiranja	8
3.2. Proširene tehnike	11
3.3. Transkripcija	12
4. ZAKLJUČAK	44
5. LITERATURA	45
6. SAŽETAK	46
7. SUMMARY	47
8. PRILOZI	48

1. UVOD

Modest Petrovič Musorgski jedan je od petorice članova ruske *Moćne gomilice* i jedan od najutjecajnijih skladatelja 19. stoljeća, koji se istaknuo svojim karakterističnim stilom orkestracije i harmonizacije. Iako se prvotno smatra vokalnim skladateljem, njegova se instrumentalna djela i danas često nalaze na repertoarima najpoznatijih svjetskih orkestara. Njegova su djela često aranžirana i transkribirana za razne vrste sastava, za što je najbolji dokaz uspješna orkestracija klavirskog ciklusa *Slike s izložbe*, koju je orkestrirao Maurice Ravel. Skladba *Noć na goljoj planini* originalno je napisana u vrlo kratkom roku, u snažnom umjetničkom zanosu. Doživjela je velik broj aranžmana i transkripcija od raznih autora, a danas se najčešće izvodi u verziji koju je pripremio Nikolaj Rimski-Korsakov. Navedena je verzija temelj ovog rada te se na njoj bazira cjelokupna transkripcija.

Priređivanje za tamburaški orkestar jedna je od glazbenih disciplina koja se izučava na umjetničkim visokoškolskim ustanovama u Republici Hrvatskoj. Razvija se sukladno razvitku sve većeg broja tamburaških orkestara umjetničke provenijencije, koji se najčešće pojavljuju u glazbenim školama pa čak i u kulturno-umjetničkim društvima.

Ovaj je rad nastao iz potrebe za novim umjetničkim tamburaškim repertoarom, čiji standardi nezaustavljivo rastu u umjetničkom i izvođačkom pogledu.

2. MODEST PETROVIČ MUSORGSKI

Musorgski je ruski skladatelj, predstavnik kasnoga romantizma, nacionalnoga pokreta i realizma u operi. Bio je članom *Ruske Petorice*¹ i veliki zagovaratelj povezanosti umjetnosti sa životom naroda i svojevrsnoga 'neakademizma' u glazbenoj naobrazbi (Žmegač, 2009:549). Kao skladatelj je najpoznatiji po svojim operama, kroz koje je često predstavljao svoje revolucionarne ideje u glazbenom i sociopolitičkom smislu. Koju je ulogu u društvu Musorgski pridavao umjetnosti najbolje pokazuje navod: «Umjetnost je sredstvo za općenje s ljudima, a ne cilj. Život, gdje god se pojavio, istina, ma kako bila trpka, smjela i iskrena riječ izgovorena ljudima u lice, to je moj temelj, to hoću, i strah bi me bilo da to promašim.» (Andreis, 1954:37-38).

2.1. BIOGRAFIJA

Modest Petrovič Musorgski rođen je 1839. godine u selu Karevu, gdje je i proveo cijelo djetinjstvo i razvio čvrstu ljubav prema ruskom folkloru, koja će obilježiti njegovo sveukupno stvaralaštvo i umjetničko djelovanje.

Prva mu je učiteljica glazbe bila majka, koja mu je davala poduke iz klavira u ranoj dobi. Došavši u vojnu školu u Petrogradu, upoznaje Aleksandra Dargomižskog², Milija Balakirjeva i Cesara Cuia, koji su ga već u adolescentskoj dobi zaokupili svojim idejama o nacionalnom umjetničkom pravcu i pružili mu prve teorijske poduke iz kompozicije. U Petrogradu je Musorgski sudjelovao na mnogim skupovima mladih intelektualaca, te je svoje interese širio i na druge vrste umjetnosti i znanost, od čega se najviše isticala ruska književnost. U tom je razdoblju života bio iznimno umjetnički plodan te je skladao velik broj skladbi, među kojima je i nekoliko opera koje je često ostavljao nedovršenima. Najveća mu je prekretnica u stvaralaštvu i životu bila njegova prva dovršena opera *Boris Godunov*, koja mu je donijela više razočaranja nego uspjeha. Većina članova *Moćne gomilice* nije imala pozitivan stav prema ovoj operi te je njezine prve izvedbe mnogo puta cenzurirala tadašnja politička elita, gledavši na nju kao na političku kritiku i širenje revolucionarne ideologije. Opera *Boris*

¹ Naziva se još i *Moćna gomilica*, skupina ruskih skladatelja čija se cjelokupna djelatnost temeljila na asimilaciji i promociji ruske tradicionalne glazbe. Članovi ove skupine bili su: Milij Balakirev, Cesar Cui, Nikolaj Rimski-Korsakov, Aleksandar Borodin i Modest Petrovič Musorgski. (Andreis, 1954:2)

² Ruski skladatelj koji je djelovao u razdoblju između Mikaila Glinke i *Ruske Petorice*. Najpoznatiji je po svojoj operi *Kameni gosti*.

Godunov velik je uspjeh doživjela tek nakon autorove smrti i s vremenom je postala dijelom standardnoga repertoara mnogih opernih kuća.

Duboko razočaran događajima koji su spriječili uspjeh *Borisa Godunova* i činjenicom da je radio činovničke poslove, koji su ga pratili kroz cijeli život i zbog kojih se nikada u potpunosti nije mogao posvetiti svom skladateljskom radu, Musorgski se povukao u sebe i u tom pesimističnom raspoloženju piše dva ciklusa pjesama *Bez sunca* i *Pjesme i plesovi smrti*. Nakon toga piše još dvije opere *Hovanščina* i *Soročinski sajam*, koje također nije dovršio.

Slike s izložbe, ciklično djelo pisano za klavir, danas jedno od njegovih najpoznatijih i najizvođenijih djela, napisao je 1874. U posljednjoj se fazi svoga umjetničkoga djelovanja Musorgski najviše bavio klavirskom korepeticijom, koja mu je donijela i neka glazbena priznanja i popularnost.

Modest Musorgski, kao veliki glazbeni revolucionar i neotkriveni genij za života, cijeli je život proveo u činovničkim radnim odnosima, koji su ga držali dalje od umjetnosti. Neshvaćen od pripadnika *Ruske petorice*, odbijan od politike, glazbenih intelektualaca i konzervativaca, nesretan je stvarao svoju nekonvencionalnu umjetnost nadahnutu snažnim folklornim težnjama i realizmom. Boemski život i problem s alkoholom, rapidno su i vidno narušili njegovo zdravlje, što je u konačnici 1881. rezultiralo njegovom (preranom) smrću u 42. godini.

Slika 1. Portret Modesta Petroviča Musorgskog

Prema: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mussorgsky_Repin.jpg

2.2. OPUS

Kao značajan predstavnik realizma u umjetnosti, skladbe Musorgskog najčešće su bile orijentirane na tekst, koji je i sam pisao za velik broj svojih vokalno-instrumentalnih djela. Iz toga proizlazi činjenica da je Musorgski prije svega bio skladatelj vokalne glazbe te da riječ igra ključnu ulogu u njegovu stvaralaštvu. Velik broj opernih projekata na kojima je radio rezultirao je tek jednom završenom operom, njegovim remek-djelom *Boris Godunov*. Za operu *Hovanščina*³ sam je napisao *libretto* i djelo nazvao narodnom glazbenom dramom. Djelo je to koje je završio Nikolaj Rimski-Korsakov, ali u prepravljenoj verziji. Njegova je posljednja opera bila *Soročinski sajam*⁴, a *libretto* je pisan prema Gogoljevoj istoimenoj priči.

³ „Prezirni izraz *Hovanščina* potječe od samog Petra Velikog, koji je pod njim razumijevao sklop spleta i nasilnih pothvata, u kojima su Hovanski kneževi vodili glavnu riječ (kod nas je stvoren izraz *glembajevščina*, da označi mentalitet i postupke Krležinih junaka Glembejevih.“ (Andreis, 1954:49)

⁴ Autor je ovu operu klasificirao kao prvu rusku komičnu operu te se tematski i ugođajem uvelike razlikovala od prijašnjih opera.

Osim opera, pisao je i druge vrste vokalno-instrumentalne glazbe, među kojima se ističu tri ciklusa solo pjesama *Dječja sobica*, *Bez sunca* i *Pjesme i plesovi smrti*. U tim je skladbama Musorgski vjerno pratio svoj realistički cilj, potragu za istinom i stvarnim suočavanjem sa životnim događajima i problemima. Portretiranje likova u ovim pjesmama istaknuo je kroz uporabu raznih narodnih motiva.

Na polju je instrumentalne glazbe Musorgski najviše skladao za klavir, od čega je daleko najpoznatija ciklična skladba *Slike s izložbe*. Ovo revolucionarno remek-djelo programskog sadržaja opisuje deset slika s posmrtno izložbe autorovog prijatelja Viktora Hartmanna, ruskog arhitekta i slikara. Deset je prikaza Hartmannovih slika kroz ciklus prožeto stavkom nazvanim *Promenada*⁵, koji se u svakoj svojoj pojavi mijenja u raznim varijacijama. Ovu je skladbu orkestrirao francuski skladatelj Maurice Ravel 1922. i u tom se obliku trajno zadržala na repertoarima mnogih simfonijskih orkestara.

Pisao je i skladbe u klasičnim formama (*Scherzo*, *Preludij*, *Sonata*), ali je većina tih djela izgubljena ili nedovršena.

U instrumentalnoj je orkestarskoj literaturi Musorgski svoj obol ostavio u samo nekoliko skladbi, koje su najčešće bile nadahnute ruskim folklorom ili povijesnim događajima. Jedna od tih skladbi je i *Noć na goloj planini*.

Slika 2. Slika Viktora Hartmanna na koju je nastao prizor *Koliba na kokošnjim nogama*⁶

Prema: <https://literarylif.org/2017/06/03/philia-and-patriotism-by-kate-thomsen-gremillion/>

⁵ Prizor koji je simbolizirao šetnju od slike do slike.

⁶ Naziva se još i *Kuća Babe Jage*, a pojavljuje se kao deveti prizor u ciklusu *Slike s izložbe*.

3. NOĆ NA GOLOJ PLANINI

Glazbena slika, kako ju je sam autor nazvao, *Noć na goloj planini* nadahnuta je ruskim folklorom, legendama i drevnim običajima koji se vežu uz dočekivanje ljetnoga solsticija. U skladbi autor opisuje vještiju misu koja se održava večer uoči blagdana Svetog Ivana. Skladba je dovršena 1867., baš na spomenutu večer, a sam je autor u pismu Vladimiru Nikolskom napisao:

„Koliko god se sjećam, vještice su se skupljale na ovim planinama... tračati, izvoditi trikove u iščekivanju svog šefa – Sotone. Po njegovu su dolasku vještice stvorile krug oko trona na kojem je sjedio u obliku djeteta i pjevale mu pohvale. Kad je Sotona stvorio dovoljnu ugodu s vještijom slavom, dao je naredbu za misu, u kojoj je za sebe izabrao vješticu koja je najviše privukla njegovu pozornost. Evo, što sam ja učinio. Na početku sam svoje skladbe stavio sadržaj: 1. Skupština vještica, njihov trač i govorancija; 2. Sotonino putovanje; 3. Opsceno slavlje Sotone; 4. Crna misa... Forma i karakter skladbe su ruske i originalne... Napisao sam Noć Svetog Ivana vrlo brzo, izravno u partituri, napisao sam ju za dvanaest dana, slava Bogu... Radeći na skladbi nisam noću uopće spavao i zapravo sam ju dovršio na blagdan Svetog Ivana, toliko se duboko ukorijenila u meni da nisam znao što mi se događa... U svojoj blesavoj šali vidim neovisni ruski proizvod, slobodan od njemačke dubine i rutine...“
(Mussorgskiy, 1984:73-74)

Ova je skladba nekoliko puta zamišljena kao dio većih glazbenih djela (uglavnom opere) te ju je u nekoliko navrata revidirao sam autor i Nikolaj Rimski-Korsakov.

Prvotni naziv skladbe dovršene 1867. bio je *Predvečerje Svetog Ivana na goloj planini*⁷. U svom originalnom obliku skladba nije praizvedena sve do prve polovine 20. stoljeća. Iako je sam Musorgski rekao da nikada ne će revidirati ovu skladbu, jer je skladana u umjetničkom zanosu i kao takva treba ostati sa svim svojim vrlinama i nedostacima, upravo je to učinio 1872. za operno-baletni projekt *Mlada*, gdje ju je revidirao za vokalne soliste, zbor i orkestar. Treća je verzija skladbe nastala kao dio scene iz nedovršene opere *Soročinski sajam*, gdje je

⁷ Skladba se pojavljivala pod raznim nazivima (*Glorifikacija Černoboga*, *Obožavanje Crnog Jarca*, *Noć na gori Triglav*)

još jednom revidirana kako bi poslužila kao *intermezzo* koji je opisivao viziju u snu mladoga seljaka.

Najpoznatija je i najizvođenija verzija ovog djela revidirana verzija Nikolaja Rimskog-Korsakova iz 1886. U tom je obliku skladba *Noć na goloj planini* dobila i podnaziv *Fantazija za orkestar*. Rimski-Korsakov unio je značajnije promjene u strukturu skladbe, revidirajući ju u skladu s akademskim načelima orkestracije i strukturalne formacije. Unijevši značajne promjene u izvornu partituru, velik broj muzikologa ovo djelo klasificira kao izvorno djelo Rimskog-Korsakova: „... trebam podsjetiti čitatelja da je orkestralni komad univerzalno znan kao *Noć na goloj planini* Musorgskog, zapravo orkestralna skladba Rimskog-Korsakova, temeljena na kasnijoj verziji koju je Musorgski pripremio za *Soročinski sajam*.“ (Calvocoressi, Abraham, 1974:175).

S obzirom na vrijeme nastanka prve verzije ovog djela, ovo je jedna od prvih ruskih simfonijskih poema, uz *Sadka* Nikolaja Rimskog-Korsakova.

Bitno je napomenuti da se transkripcija ovog djela za tamburaški orkestar u ovom radu služi verzijom Nikolaja Rimskog-Korsakova iz 1886.

Slika 3. Detalj iz Disneyeve animirane ekranizacije *Noći na goloj planini*⁸

Prema: http://disney.wikia.com/wiki/Bald_Mountain

⁸ Ekranizacija objavljena 1941. donijela je ovom glazbenom djelu veliku popularnost, iako ju je još jednom revidirao Leopold Stokowski.

3.1. PROBLEMATIKA TRANSKRIBIRANJA

Kod transkribiranja simfonijskog djela za tamburaški orkestar pojavljuju se problemi koji zahtijevaju određenu vrstu prilagodbe tamburaškim instrumentima i njihovim akustičkim karakteristikama. Jedan je od problema nedostatak različitih vrsta instrumenata u tamburaškom orkestru, što često uvjetuje da jedan tamburaški instrument pokriva više simfonijskih instrumenata. Primjer rješenja ovog problema je slučaj u kojem se tuba i tremolo u timpanima pokrivaju jednim instrumentom - berdom:

19

Slika 4. Detalj iz originalne partiture (obratiti pozornost na registar tube i tremolo u timpanima)

Prema: http://ks.petrucmusiclibrary.org/files/imglnks/usimg/4/48/IMSLP139196-PMLP04739-Mussorgsky - Night on Bald Mountain FS_rsl.pdf

39 *div*
E-Bis. 1 *sf* *sf* *f*

E-Bis. 2 *sf* *sf* *f*

E-Bis. 3 *sf* *sf* *f*

A-Bc. 1 *div* *sf* *f*

A-Bc. 2 *sf* *sf* *f*

A-Bc. 3 *sf* *sf* *f*

E-Bc. *sf* *sf* *f*

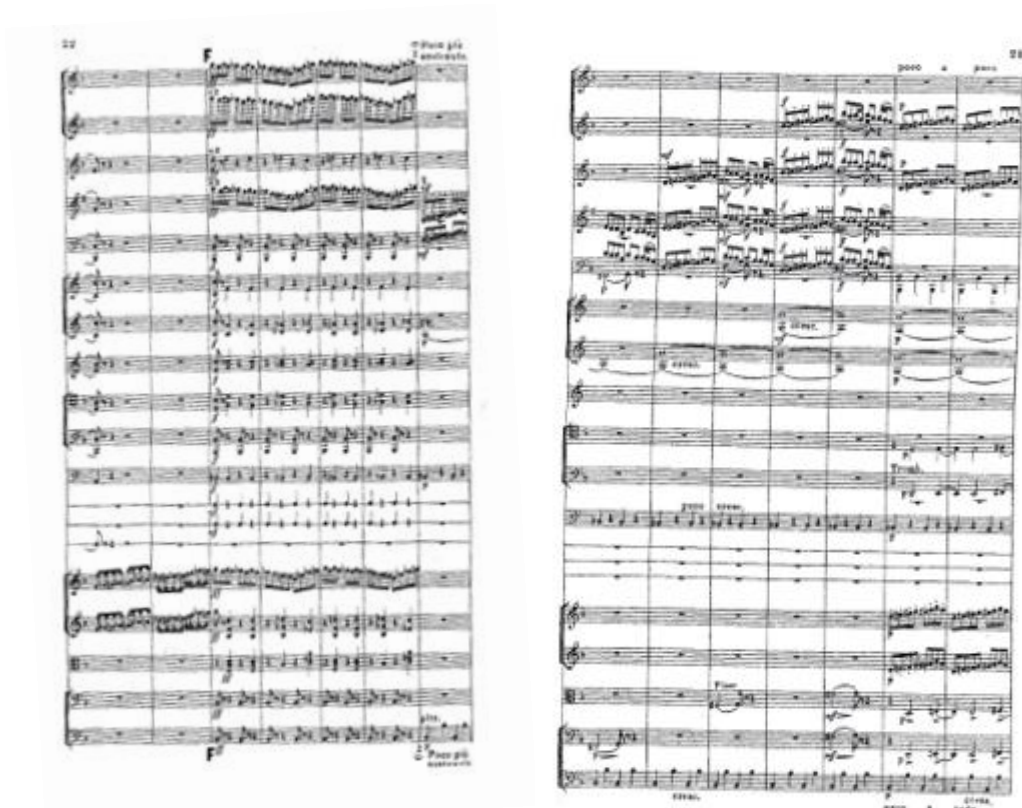
Cl. *sf* *sf* *div*

Bgr. *Em* *A°* *sf* *sf* *f*

Bd. *sf* *sf* *f*

Slika 4. Detalj iz transkripcije partiture (obratiti pozornost na berdu)

Sljedeći problem je razlika u koloritu simfonijskog i tamburaškog orkestra, koji se često pojavljuje tijekom izlaganje iste teme. Dakle, ista se tema pojavljuje u identičnom obliku, ali u različitim instrumentima, ističući se svojim koloritom. U nastavku je prikazano rješenje ovog problema:

Slika 5. Detalj iz originalne partiture (obratiti pozornost na temu koja kreće u klarinetu i fagotu – *Poco più sostenuto*)

Prema: <http://ks.petruccimusiclibrary.org/files/imglnks/usimg/4/48/IMSLP139196-PMLP04739-Mussorgsky - Night on Bald Mountain FS.rsl.pdf>

Slika 6. Detalj iz transkripcije partiture (obratiti pozornost na temu koja kreće u E-Braču)

3.2. PROŠIRENE TEHNIKE

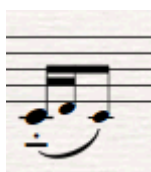
Na samom se početku transkripcije nalazi legenda koja objašnjava nestandardizirane zapise određenih tehnika sviranja tambure. Potreba za novim zapisima određenih tehničkih postupaka sve se više javlja u novijoj umjetničkoj literaturi pisanoj ili transkribiranoj za tamburaški orkestar. Ova je tematika spominjana i u ranijim radovima, dok su ovom radu i drukčija rješenja za isti problem, proizašla iz razgovora s praktičnim sviračima tambure. U donjem je primjeru rješenje zapisa jedne od nekonvencionalnih tehnika sviranja tambure u diplomskom radu Tihomira Ranogajeca *Priredivanje za tamburaške ansamble*, Primjer 9.:

Primjer 1.

dok je u transkripciji Noći na goloj planini ponuđeno sljedeće rješenje zapisa:

Primjer 2.

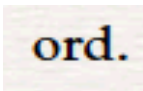
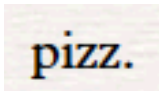
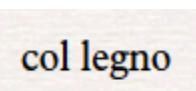

Iako je razlika u zapisu vrlo mala, praktičnom sviraču tambure ova je verzija jednostavnija za shvatiti. U rješenju Ranogajeca *staccato* predstavlja kucanje note na dobu s naknadnim sviranjem ostalih nota bez kucanja i trzanja, dok u novom ponuđenom primjeru oznaku za kucanje čini *staccato s tenuto*, što je i standardizirana oznaka za ovu tehniku i dobro se uklapa u proširenje te tehnike. U transkripciji se nalaze i učinci koji se tiču samog načina dobivanja tona na tamburi, kao što su *col legno*, *con sordino* i *pizzicato*. Ovakvi učinci nisu bili česti u dosadašnjoj tamburaškoj literaturi, a u ovom slučaju tamburaškom orkestru daju novu dimenziju tonskog kolorita i nove mogućnosti u zanatu orkestriranja za tamburaški orkestar i ansamble.

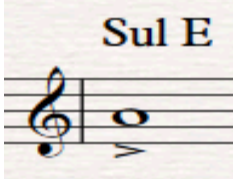

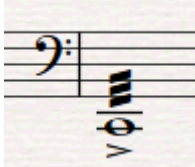
Modest Musorgski

NOĆ NA GOLOJ PLANINI

transkripcija za tamburaški orkestar

Legenda

	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka prikazuje najmanju trzanu notnu vrijednost. Sve notne vrijednosti manje od četvrtinke se kucaju. Odstupanja od ovog pravila se pišu iznad određene note. Ovo se pravilo odnosi samo na bisernice, bračeve i čelo.
	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka za kucanje, ako nota bilo koje ritmičke vrijednosti iznad sebe ima ovaj znak, uvijek se kuca i rezonira u trajanju zadane ritmičke vrijednosti.
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Ordinario</i> (skraćeno ord.) označava sviranje u standardnim parametrima, tj. prekid dosadašnje tehnike ili načina sviranja (npr. pizz. ili Sul E).
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Pizzicato</i> označava način sviranja u kojem se dlanom desne ruke radi lagani otpor titranju žice, a rezultat je prigušeni ton. U berdi se <i>pizzicato</i> svira prstom, kao i na gudačkim instrumentima
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Col legno</i> označava način sviranja u kojem se rubnim dijelom trzalice kuca žica na zadanom tonu, a rezultat je reski, metalni ton.
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Legato</i> luk označava melodijsku liniju koja se trza, iako se melodija sastoji od notnih vrijednosti koje bi se trebale kucati.
	<ul style="list-style-type: none"> U bugariji se svira akord samo ako je iznad note oznaka za akord. Ako se isti akord ponavlja više puta, označava se sa <i>simile</i>. Ako je akord označen ovako, tj. nije raspisan, svirač ga svira u najpraktičnijem obratu. Ova oznaka vrijedi samo za bugariju.
	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka koja vrijedi samo za berdu, a odnosi se na trajanje kucanog tona do prirodnog isteka rezonancije.

	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka koja se odnosi se na trajanje kucanog tona do prirodnog isteka rezonancije.
	<ul style="list-style-type: none"> Sul E označava da se zadani ton ili fraza sviraju isključivo na zadanoj žici (Sul E, Sul A...).
	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka koja označava sviranje više tonova na jedan otkucaj (sviraju se na istoj žici).
	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka za trzani akord. Ova oznaka koristi se na raspisanim i neraspisanim akordima u bugariji.
	<ul style="list-style-type: none"> Oznaka za trzani ton. Ova oznaka koristi se u berdi jer se u zapisu bez ove oznake podrazumijeva da se sve note kucaju.

Noć na golej planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

E - Bismernica 1
E - Bismernica 2
E - Bismernica 3
A - Brač 1
A - brač 2
A - Brač 3
E - brač
A - Čelo
E - Bugarija
A - Berda

pp *cresc.* *p* *f* *p* *f*
pp *cresc.* *p* *f* *p* *f*
pp *cresc.* *mf*
pp *cresc.* *p* *f* *p* *f*
pp
pp
pp *cresc.* *p* *f* *p* *f*
pp *cresc.* *mf*
pp *cresc.* *mf*
pp *cresc.* *mf*

E-Bis. 1
E-Bis. 2
E-Bis. 3
A-Bč. 1
A-Bč. 2
A-Bč. 3
E-Bč.
Čl.
Bgr.
Bd.

pp *cresc.* *p* *f* *p* *f* *f*
pp *cresc.* *p* *f* *p* *f* *f*
pp *cresc.* *mf* *unis.* *f*
p *f* *p* *f* *f*
pp *f*
pp
pp *cresc.* *p* *f* *p* *f*
pp *cresc.* *mf*
pp *cresc.* *mf*
pp *cresc.* *mf*

A

31

E-Bis. 1 *f* *ff* *sf* *pp* *cresc.*

E-Bis. 2 *f* *ff* *sf* *pp* *cresc.*

E-Bis. 3 *f* *ff* *sf* *pp* *cresc.* *div.*

A-Bc. 1 *f* *ff* *sf*

A-Bc. 2 *f* *ff* *sf*

A-Bc. 3 *f* *ff* *sf*

E-Bc. *f* *ff* *sf* *pp* *cresc.*

Cl. *f* *ff* *pp* *cresc.*

Bgr. *f* *ff* *pp* *cresc.*

Bd. *f* *ff* *pp* *cresc.*

39

E-Bis. 1 *p* *f* *p* *f* *pp* *cresc.* *p* *f*

E-Bis. 2 *p* *f* *p* *f* *pp* *cresc.* *p* *f*

E-Bis. 3 *mf* *pp* *cresc.* *mf*

A-Bc. 1 *p* *f* *p* *f* *p* *f*

A-Bc. 2 *p* *p*

A-Bc. 3 *p* *p*

E-Bc. *p* *f* *p* *f* *pp* *cresc.* *p* *f*

Cl. *mf* *pp* *cresc.* *mf*

Bgr. *mf* *pp* *cresc.* *mf*

Bd. *mf* *pp* *cresc.* *mf*

45

E-Bis. 1 *p* *f* *f*

E-Bis. 2 *p* *f* *f*

E-Bis. 3 *f* *unis.*

A-Bc. 1 *p* *f* *f*

A-Bc. 2 *f*

A-Bc. 3 *ff* Sul E

E-Bc. *p* *f* *ff*

Cl. *ff*

Bgr. *ff*

Bd. *ff*

54

E-Bis. 1 *sf* *sf* *f*

E-Bis. 2 *sf* *sf* *f*

E-Bis. 3 *sf* *sf* *f*

A-Bc. 1 *sf* *sf* *f*

A-Bc. 2 *sf* *sf* *f*

A-Bc. 3 *fff* *sf* *f*

E-Bc. *fff* *sf* *f*

Cl. *fff* *sf* *f*

Bgr. *fff* *sf* *f*

Bd. *fff* *sf* *f*

Ord.

div. *unis.*

Ebm A°

C

Poco più sostenuto

81

E-Bis. 1 *mf*

E-Bis. 2 *p*

E-Bis. 3

A-Bc. 1 *mf*

A-Bc. 2

A-Bc. 3

E-Bc.

Cl. *p*

Bgr.

Bd. *pizz.* *p*

90

D Allegro feroce

E-Bis. 1 *mf* *p* *cresc.* *f*

E-Bis. 2 *p* *p* *p* *cresc.* *f*

E-Bis. 3 *p* *cresc.* *f*

A-Bc. 1 *mf* *p* *cresc.* *f*

A-Bc. 2 *mf* *p* *cresc.* *f*

A-Bc. 3 *p* *p* *cresc.* *f*

E-Bc. *mf* *p* *cresc.* *f*

Cl. *unis.* *p* *p* *cresc.* *f*

Bgr. *p* *cresc.*

Bd. *ord.* *p* *cresc.* *f*

100

E-Bis. 1 *f* *p* *poco* *cresc.*

E-Bis. 2 *f* *mp*

E-Bis. 3 *f*

A-Bc. 1 *pp* *poco* *cresc.*

A-Bc. 2 *pp* *poco* *cresc.*

A-Bc. 3 *pp* *poco* *cresc.*

E-Bc. *pp* *poco* *cresc.*

Cl. *pp* *poco* *cresc.*

Bgr. *pp* *poco* *cresc.*

Bd. *f* *f* *f* *f* *pp* *poco* *cresc.*

109

E-Bis. 1 *mf* *cresc.* *f*

E-Bis. 2 *mf* *cresc.* *f*

E-Bis. 3 *mf* *cresc.* *f*

A-Bc. 1 *mf* *cresc.* *f*

A-Bc. 2 *mf* *cresc.* *f*

A-Bc. 3 *mf* *cresc.* *f*

E-Bc. *mf* *cresc.* *f* *col legno* *ord. col legno*

Cl. *mf* *cresc.* *f* *col legno* *ord. col legno*

Bgr. *mf* *cresc.* *f*

Bd. *mf* *cresc.* *f* *f*

117

E-Bis. 1 *ff*

E-Bis. 2 *sf*

E-Bis. 3 *sf*

A-Bc. 1 *ff*

A-Bc. 2

A-Bc. 3

E-Bc. *ord. non div.* *sf*

Cl. *ord.* *sf*

Bgr. *sf*

Bd. *sf*

122

E-Bis. 1 **F**

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bc. 1

A-Bc. 2 *ff*

A-Bc. 3 *ff*

E-Bc. *ff*

Cl. *ff*

Bgr. *ff*

Bd. *ff*

128 Poco più sostenuto

E-Bis. 1 *ff*

E-Bis. 2 *ff*

E-Bis. 3 *ff*

A-Bç. 1 *ff* *non div.*

A-Bç. 2 *ff* *non div.*

A-Bç. 3 *ff*

E-Bç. *ff* *mf*

Cl. *ff* *div. p* *mf*

Bgr. *ff* B B B G \flat A \circ B B G \flat A \circ

Bd. *ff* *pizz.* *p*

136 poco a poco più animato

E-Bis. 1 *f* *p* *cresc.* *mf*

E-Bis. 2 *f* *cresc.* *mf*

E-Bis. 3 *mf* *f* *mf* *cresc.*

A-Bç. 1 *mf* *f* *p* *cre - - - - - scen - - - - - do*

A-Bç. 2 *mf* *f* *cre - - - - - scen - - - - - do*

A-Bç. 3 *mf* *f* *mf* *cresc.*

E-Bç. *mp*

Cl. *cresc.* *p* *cresc.*

Bgr.

Bd. *cresc.* *p* *cre - - - - - scen - - - - - do*

163

E-Bis. 1 *mf*

E-Bis. 2 *mf*

E-Bis. 3 *mf*

A-Bç. 1 *mf*

A-Bç. 2 *mf*

A-Bç. 3 *mf* *unis.*

E-Bç. *mf*

Cl. *mf*

Bgr.

Bd. *mf* *pizz.*

170

H Piu sostenuto

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3 *p*

A-Bç. 1 *p*

A-Bç. 2 *p* *col legno*

A-Bç. 3 *p* *col legno*

E-Bç. *unis.* *dim.* *poco* *a* *poco*

Cl. *p*

Bgr.

Bd. *ord.* *p*

177

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bç. 1

A-Bç. 2

A-Bç. 3

E-Bç.

Çl.

Bgr.

Bd.

p

mf

p

p

p

ord.

Col legno

p

185

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bç. 1

A-Bç. 2

A-Bç. 3

E-Bç.

Çl.

Bgr.

Bd.

mf

p

p

p

mf

p

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

poco cresc.

191 **I**

E-Bis. 1
E-Bis. 2
E-Bis. 3
A-Bc. 1
A-Bc. 2
A-Bc. 3
E-Bc.
Cl.
Bgr.
Bd.

p *mf* *f* *ord.*

198

E-Bis. 1
E-Bis. 2
E-Bis. 3
A-Bc. 1
A-Bc. 2
A-Bc. 3
E-Bc.
Cl.
Bgr.
Bd.

p *mf* *f* *Sul E*

206 **J**

E-Bis. 1 *ff* *f*

E-Bis. 2 *ff* *f*

E-Bis. 3 *ff* *f*

A-Bc. 1 ord. Sul E *ff* *f*

A-Bc. 2 ord. Sul E *ff* *f*

A-Bc. 3 ord. *f*

E-Bc. *f*

Cl. *ff*

Bgr. *ff*

Bd. *ff*

214 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

E-Bis. 1 *ff* *f*

E-Bis. 2 *ff* *f*

E-Bis. 3 *ff* *f*

A-Bc. 1 *ff* *f*

A-Bc. 2 *ff* *f*

A-Bc. 3 *f*

E-Bc. *f*

Cl. *f*

Bgr. *ff*

Bd. *f*

256 **A tempo** O

E-Bis. 1 *f* 3 3 3 3 3 3 3 3
 E-Bis. 2 *f* 3 3 3 3 3 3 3 3
 E-Bis. 3 *f* 3 3 3 3 3 3 3 3
 A-Bc. 1 *f* pizz. ord.
 A-Bc. 2 *f* 3 pizz. ord.
 A-Bc. 3 *f* pizz. ord.
 E-Bc. *f* 3 pizz. *mf* ord.
 Cl. *f* 3 pizz. *f* ord.
 Bgr. *f* pizz. ord.
 Bd. *f* ord.

264

E-Bis. 1 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3
 E-Bis. 2 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 *ff*
 E-Bis. 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 *ff*
 A-Bc. 1 pizz. ord. *ff*
 A-Bc. 2 pizz. ord. *ff*
 A-Bc. 3 pizz. ord. *f*
 E-Bc. pizz. ord. *f*
 Cl. pizz. ord. *f*
 Bgr. pizz. ord. *f*
 Bd. pizz. ord.

271

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

ff

280

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

ff

f

P

Gm Gm⁶ A(sus⁴) A

376

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

dim.

ff

381 **V** Poco meno mosso

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

mf

mp

pp

p

pp

pp

pp

pizz.

p

395

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

406

W

E-Bis. 1

E-Bis. 2

E-Bis. 3

A-Bč. 1

A-Bč. 2

A-Bč. 3

E-Bč.

Čl.

Bgr.

Bd.

414

E-Bis. 1
E-Bis. 2
E-Bis. 3
A-Bč. 1
A-Bč. 2
A-Bč. 3
E-Bč.
Čl.
Bgr.
Bd.

425

E-Bis. 1
E-Bis. 2
E-Bis. 3
A-Bč. 1
A-Bč. 2
A-Bč. 3
E-Bč.
Čl.
Bgr.
Bd.

Meno mosso. Tranquillo.

433 Solo

E-Bis. 1 *dolce mp*

E-Bis. 2 *p dim.*

E-Bis. 3 *p dim.*

A-Bč. 1 *p*

A-Bč. 2 *p*

A-Bč. 3 *p*

E-Bč. *smorz.*

Čl. *pp* *p* *smorz.*

Bgr. *D* *pp*

Bd. *ord.* *pp*

442 Solo

E-Bis. 1 *dolce* *perd.*

E-Bis. 2 *pp*

E-Bis. 3 *pp*

A-Bč. 1 *pp*

A-Bč. 2 *pp*

A-Bč. 3 *pp*

E-Bč. *smorz.*

Čl. *p* *smorz.*

Bgr. *D* *pp*

Bd. *pizz.* *pp* *ord.* *pp*

4. ZAKLJUČAK

Umjetnička se tamburaška koncertantna praksa razvija dugi niz godina, što je potaknuto raznim manifestacijama i organizacijama poput *Međunarodnog festivala umjetničke glazbe* u organizaciji Hrvatskog tamburaškog saveza u Osijeku, *Proljetne baranjske rapsodije* u organizaciji Hrvatskog društva tamburaških pedagoga, *Europskog omladinskog tamburaškog kampa* u organizaciji Europskog tamburaškog saveza, Hrvatski sabor kulture i razna regionalna natjecanja iz umjetničkog sviranja tambure. Ova se transkripcija može koristiti i u nastavi *Tambure* u glazbenim školama, kao sredstvo za upoznavanje novih tehnika sviranja i njihove notacije. U nastavi *Glazbene kulture* ili *Glazbene umjetnosti*, ovaj rad se može iskoristiti kao primjer u učenju pojma transkripcije. Razvitku je umjetničke tamburaške prakse potrebna i nova umjetnička literatura, koja će predstavljati glazbeni akademizam u smislu profesionalnosti priređivanja partiture i razvitka novih mogućnosti tamburaškoga orkestra i ansambala. Najveći je prilog ovom novootvoreni preddiplomski studij *Tambure* i diplomski studij *Tamburaško umijeće*. To jasno pokazuje veliku potrebu za novim originalnim, transkribiranim i aranžiranim skladbama za tamburaški orkestar, komorne tamburaške ansamble i solo tambure, koje će biti dostatne visokoj akademskoj razini umjetničkog koncertiranja. Mladim školovanim tamburašima treba ponuditi izazove i motivirati ih novom, kompleksnijom i umjetnički zahtjevnijom literaturom, što je u načelu i cilj ovoga diplomskoga rada.

5. LITERATURA

1. Andreis, J. (1954), *Historija muzike III*, Školska knjiga, Zagreb
2. Calvocoressi, M., Abraham, G. (1974), *Mussorgsky, 'Master Musicians' Series*, J.M.Dent & Sons, Ltd., London
3. Dahlhaus, C. (2007), *Glazba 19. stoljeća*, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb
4. Musorgskiy, M. P. (1984), *M. P. Musorgskiy: Letters*, 2nd edition, Moscow: Muzika, Moskva
5. Ranogajec T. (2015), *Priredivanje za tamburaške ansamble*, Umjetnička akademija u Osijeku, Osijek
6. Žmegač, V. (2009), *Majstori europske glazbe: Od baroka do sredine 20. stoljeća*, Matica Hrvatska, Zagreb
7. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mussorgsky_Repin.jpg
8. <https://literarylifeline.org/2017/06/03/philia-and-patriotism-by-kate-thomsen-gremillion/>
9. http://disney.wikia.com/wiki/Bald_Mountain
10. http://ks.petrucmusiclibrary.org/files/imglnks/usimg/4/48/IMSLP139196-PMLP04739-Mussorgsky_-_Night_on_Bald_Mountain_FS_rsl.pdf

6. SAŽETAK

Naslov rada: PRIREĐIVANJE ZA TAMBURAŠKI ORKESTAR SIMFONIJSKE POEME M. P. MUSORGSKOG «NOĆ NA GOLOJ PLANINI»

Skladba «Noć na goloj planini» Modesta Musorgskog vrlo je izvođeno simfonijsko djelo, koje je doživjelo mnoge transkripcije i aranžmane. Najpoznatija je obrada ovog djela ona Nikolaja Rimskog-Korsakova, čija se verzija najčešće izvodi. Upravo je ta obrada temelj ovoga rada i transkripcije, koja predstavlja doprinos umjetničkoj tamburaškoj orkestralnoj literaturi. U ovoj je transkripciji tamburaški orkestar maksimalno iskorišten u svakom pogledu te se javljaju nove proširene tehnike i efekti za koje su ponuđeni i neki originalni notni zapisi. U svrhu standardizacije zapisa proširenih tehnika i efekata na tamburaškim instrumentima, iskorišteni zapisi služe kao prijedlog rješenja za navedenu problematiku, koja u svijetu tamburaške glazbe predstavlja problem već dugi niz godina.

Ključne riječi: transkripcija, tamburaški orkestar, Modest Musorgski, Noć na goloj planini, standardizacija

7. SUMMARY

GRADUATE THESIS: TRANSCRIPTION OF SYMPHONIC POEM NIGHT ON BALD MOUNTAIN BY M.P. MUSSORGSKY FOR TAMBURA ORCHESTRA

Modest Mussorgsky's composition Night on bald mountain is very popular symphonic piece, which has been transcribed and arranged in many occasions. The best known transcription of this piece is by Nikolay Rimsky-Korsakov, whose version of this piece is mostly performed. This version is foundation of this graduate thesis, which represents contribution to orchestral literature of artistic tambura. In this transcription tambura orchestra is maximally used in every manner and in it are new expanded playing techniques and effects for which some original notations are offered. For the purpose of standardization of new notations for extended techniques and effects on tambura instruments, used notations serve as a proposal of solution for the mentioned issue, which represents a problem in a world of tambura music for a long time.

Key words: *transcription, tambura orchestra, Modest Musorgski, Night on bald Mountain, standardization*

8. PRILOZI

Noć na golej planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

The musical score consists of ten staves of music. The first staff (measures 1-4) begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. It features a series of eighth-note triplets starting with a *pp* dynamic, which gradually increases to *cresc.* by measure 4. The second staff (measures 5-8) continues with triplets and includes dynamic markings of *p*, *f*, *p*, *f*, and *pp*, with *cresc.* appearing at the end. The third staff (measures 9-13) shows a sequence of *p*, *f*, *p*, *f*, and *f* dynamics. The fourth staff (measures 14-18) consists of a steady eighth-note pattern. The fifth staff (measures 19-24) continues this pattern, ending with a *sf* dynamic. The sixth staff (measures 25-29) features a series of eighth notes with *sf* and *f* dynamics. The seventh staff (measures 30-35) includes *f*, *ff*, and *sf* dynamics. The eighth staff (measures 36-39) is marked with a box 'A' and contains triplets with *pp* and *cresc.* dynamics. The ninth staff (measures 40-43) has triplets with *p*, *f*, *p*, *f*, and *pp* dynamics, followed by *cresc.* and triplets. The tenth staff (measures 44-47) continues with *p*, *f*, *p*, *f*, and *f* dynamics. The eleventh staff (measures 48-52) shows a steady eighth-note pattern. The twelfth staff (measures 53-57) continues this pattern. The final staff (measures 58-60) includes *div.* markings, *sf* dynamics, and *unis.* markings with a *f* dynamic.

63

67 **B**

72

82 **C** Poco più sostenuto

88

93

98 **D** Allegro feroce

106

112 **E**

117

120

123

126 **F**

129 *ff*

134 **Poco più sostenuto**
4 *f*

140 poco a poco più animato
p *cresc.* *mf*

145 *cresc.* tr tr tr tr tr tr tr tr

152 **G** Animato assai
fff 7

164 2 *mf* 3

176 **H** Piu sostenuto
2 *p*

183 *mf*

189 *poco cresc.*

194 **I**
p *mf* *p*

199 *mf* *f*

204

210 **J**
ff *f*

214 *ff* *f*

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce) *mf* *mf*

229 **L** *ff*

233 **M** *mf*

245 **N** Sostenuto Pesante *mf* *ff*

252

256 A tempo **O** *f*

264

268 **11** *ff*

283 **P** *f*

289

294 *f*

299 **Q** **11** **11**

365

371 **U**

ff

375

381 **V** Poco meno mosso

392 *mf*

p

402

pp

3

413 **W**

p

422

pp

3

Meno mosso. Tranquillo.

433 **X** Solo

dolce

mp

440 **Y** Solo

p dim.

dolce

447

perd.

p

453

pp

Noć na goloj planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

5 *pp* *cresc.*

9 *p* *f* *p* *f* *pp* *cresc.*

14

20 *sf* *sf*

26 *f* *f*

33 *ff* *sf* *pp* **A**

38 *cresc.* *p* *f* *p* *f*

42 *pp* *cresc.* *p* *f* *p* *f*

46 *f*

51

56 *sf* *sf*

61 *f*

66 **B**

71

82 **C** Poco più sostenuto

5

95 **D** Allegro feroce

103

111 **E**

117

121

124

126 **F**

129

134 Poco più sostenuto poco a poco più animato

5

145

152 **G** Animato assai

Musical staff 152-163. Key signature: one sharp (F#). Time signature: 3/4. Measure 152 starts with a treble clef, a key signature change to one sharp, and a dynamic marking of *fff*. The staff contains a sequence of eighth notes and rests, ending with a fermata over a whole note marked with a '7' above it.

Musical staff 164-175. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 164 starts with a treble clef and a dynamic marking of *mf*. The staff contains a sequence of notes with a fermata over a whole note marked with a '2' above it, followed by a sequence of notes and rests, ending with a fermata over a whole note marked with a '3' above it.

176 **H** Piu sostenuto

Musical staff 176-185. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 176 starts with a treble clef and a dynamic marking of *p*. The staff contains a sequence of notes with a fermata over a whole note marked with a 'p' below it, followed by a sequence of notes and rests, ending with a fermata over a whole note marked with a 'p' below it.

Musical staff 186-189. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 186 starts with a treble clef. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *p* below it.

Musical staff 190-193. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 190 starts with a treble clef and a dynamic marking of *poco cresc.* below it. The staff contains a sequence of eighth notes.

Musical staff 194-198. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 194 starts with a treble clef and a dynamic marking of *p* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *mf* below it, followed by a sequence of notes and rests, ending with a fermata over a whole note marked with a 'p' below it.

Musical staff 199-203. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 199 starts with a treble clef and a dynamic marking of *mf* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *f* below it, followed by a sequence of notes and rests.

Musical staff 204-209. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 204 starts with a treble clef. The staff contains a sequence of notes and rests.

Musical staff 210-213. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 210 starts with a treble clef and a dynamic marking of *ff* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *f* below it, followed by a sequence of notes and rests.

Musical staff 214-217. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 214 starts with a treble clef and a dynamic marking of *ff* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *f* below it, followed by a sequence of notes and rests.

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

Musical staff 218-223. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 218 starts with a treble clef and a dynamic marking of *f* below it. The staff contains a sequence of notes and rests, ending with a dynamic marking of *mf* below it.

Musical staff 224-229. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 224 starts with a treble clef and a dynamic marking of *f* below it. The staff contains a sequence of notes and rests, ending with a dynamic marking of *mf* below it.

Musical staff 230-232. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 230 starts with a treble clef and a dynamic marking of *ff* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *ff* below it, followed by a sequence of notes and rests.

Musical staff 233-236. Key signature: two sharps (F#, C#). Time signature: 3/4. Measure 233 starts with a treble clef and a dynamic marking of *ff* below it. The staff contains a sequence of eighth notes with a dynamic marking of *ff* below it, followed by a sequence of notes and rests, ending with a fermata over a whole note marked with a '3' above it, followed by another fermata over a whole note marked with a '2' above it.

240 *f* *mf* *f*

248 **N** *mf* *ff* **Sostenuto Pesante**

256 **O** *f* **A tempo**

264

269 *ff*

275

281 **P** *f*

288

293 *f* *trmm*

299 **Q**

309 *p cresc.* *mf* *cresc.*

317 **R** *f* *f*

322 *ff*

326 *3*

Noć na goloj planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce *div.*

The score consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 2/4 time signature. It starts with a whole rest, followed by a half note G4, a half note A4, and a half note B4. The second staff continues with a half note C5, a half note D5, and a half note E5. The third staff features a half note F5, a half note G5, and a half note A5. The fourth staff has a half note B5, a half note C6, and a half note D6. The fifth staff continues with a half note E6, a half note F6, and a half note G6. The sixth staff has a half note A6, a half note B6, and a half note C7. The seventh staff features a half note D7, a half note E7, and a half note F7. The eighth staff has a half note G7, a half note A7, and a half note B7. The score includes dynamic markings such as *pp cresc.*, *mf*, *f*, *sf*, and *ff*. It also includes articulations like *div.*, *unis.*, and *mf*. The score ends with a double bar line and a repeat sign.

2

pp cresc. *mf* *pp cresc.*

9 *mf* *f* *unis.*

14

18

22 *sf* *sf* *f*

27

31 *f* *ff* *sf*

36 **A** 2

38 *div.*
pp cresc. *mf* *pp cresc.* *mf*

45 *unis.* *f*

50

54

57 *sf* *sf*

61 *f*

64

67 **B** **14** **C** Poco più sostenuto **12** *p*

96 **D** Allegro feroce *cresc.* *f* *f*

102 **4**

110 *mf* *cresc.*

114 **E** *f*

118 *sf*

122

124

126 **F**

129 *ff*

132 *Poco più sostenuto* **6**

140 *poco a poco più animato* **6**

148 *tr* *tr* *tr* *tr* *tr* *tr* *tr* *tr*

152 **G** *Animato assai*

157 **7** **2** *mf*

171 **H** *Piu sostenuto* **3** **8** *p*

186

189 *poco cresc.*

191

194 **I** *p* *mf*

197 *p*

200

Musical staff 200-204 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *f* and *mf*.

205

Musical staff 205-209 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with quarter notes and eighth notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *mf*.

210 **J**

Musical staff 210-213 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *ff* and *f*.

214

Musical staff 214-217 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *ff* and *f*.

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

Musical staff 218-223 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with quarter notes and eighth notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *f* and *mf*.

224

Musical staff 224-228 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with quarter notes and eighth notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *f* and *mf*.

229 **L**

Musical staff 229-231 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *ff*. There are triplets indicated by a '3' above the notes.

232

Musical staff 232-237 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *ff*. There are triplets indicated by a '3' above the notes.

238 **M**

Musical staff 238-242 in treble clef, key of E major. It features a melodic line with eighth notes and quarter notes, and a bass line with sixteenth notes. Dynamics include *ff*. There are triplets indicated by a '3' above the notes.

240 *f* *mf*

245 *f* *mf*

250 **N** **Sostenuto**
Pesante
ff

256 **A tempo** **O** *f*

262 3 3 3 3 3 3 3 3

266 3 3 3 3 *ff*

270

274

278

282 **P** *f*

Detailed description: This page of a musical score contains nine staves of music. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is 3/4. The score begins at measure 240 with a treble clef and a dynamic marking of *f*. The melody consists of eighth and sixteenth notes. At measure 245, the dynamic changes to *mf*. At measure 250, a box containing the letter 'N' is placed above the staff, followed by the tempo and articulation markings 'Sostenuto' and 'Pesante', and a dynamic marking of *ff*. The music continues with a steady eighth-note pattern. At measure 256, a box containing the letter 'O' is placed above the staff, and the tempo marking 'A tempo' is written. This section features a series of triplet eighth notes, with a dynamic marking of *f*. The triplet pattern continues through measures 262 and 266, where the dynamic changes to *ff*. From measure 270 to 274, the music consists of a continuous eighth-note pattern. At measure 278, there are two measures of eighth notes followed by two measures of eighth notes with a fermata. At measure 282, a box containing the letter 'P' is placed above the staff, and the music begins with a dynamic marking of *f*, returning to a melody of eighth and sixteenth notes.

287

292

297 **Q**

304

311

317 **R**

321

324

327

333 **S**

ff

337 **Poco più sostenuto** **6** **poco a poco**

p

345 **più animato**

cresc. mf cresc.

349 *tr# tr tr tr tr# tr*

f

354 *tr tr tr# tr tr# tr# tr# tr# tr#*

359 **T** **Animato assai.**

ff

364

367

371 **U**

ff

421

pp *pp*

429

mf *mf*

433 **Meno mosso. Tranquillo.** **Y**

7 **7**

p dim. *pp*

451

p *pp* **2**

Noć na goljoj planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

4 *p* *f* *p* *f* 2

9 *p* *f* *p* *f* *f*

14

20 *sf* *sf*

26 *f* 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

30 *f* *ff* *sf*

36 **A** 4 *p* *f* *p* *f* *p* *f* 2

45 *p* *f* *f*

51

56 *div.* *sf* *sf*

61 *unis.* *f*

67 **B** *f* 2

73 5

82 **C** Poco più sostenuto

Musical staff 82-88: Treble clef, key signature of one flat. Measure 82 starts with a *mf* dynamic. The music consists of eighth and sixteenth notes with slurs and accents.

Musical staff 89-95: Treble clef, key signature of one flat. Measure 89 starts with a *mf* dynamic. The music continues with eighth and sixteenth notes. Measure 95 ends with a *p* dynamic.

96 **D** Allegro feroce

Musical staff 96-102: Treble clef, key signature of one flat. Measure 96 starts with a *cresc.* dynamic and a *f* dynamic. It includes a trill (tr) and a hairpin crescendo. Measure 102 ends with a *f* dynamic.

Musical staff 103-107: Treble clef, key signature of one flat. Measure 103 starts with a *pp* dynamic. The music features eighth notes and rests. Measure 107 ends with a *poco* dynamic.

Musical staff 108-113: Treble clef, key signature of one flat. Measure 108 starts with a *cresc.* dynamic. The music consists of eighth notes. Measure 113 ends with a *mf* dynamic.

Musical staff 114-119: Treble clef, key signature of one flat. Measure 114 starts with a *f* dynamic. The music features eighth notes and rests. Measure 119 ends with a *f* dynamic.

Musical staff 120-125: Treble clef, key signature of one flat. Measure 120 starts with a *ff* dynamic. The music consists of eighth notes. Measure 125 ends with a *ff* dynamic.

Musical staff 126-130: Treble clef, key signature of one flat. Measure 126 starts with a *ff* dynamic. It includes a *non div.* marking. Measure 130 ends with a *ff* dynamic.

Musical staff 131-137: Treble clef, key signature of one flat. Measure 131 starts with a *mf* dynamic. It includes a *Poco più sostenuto* marking and a second ending bracket (2). Measure 137 ends with a *mf* dynamic.

Musical staff 138-140: Treble clef, key signature of one flat. Measure 138 starts with a *f* dynamic. It includes *poco* and *a* markings. Measure 140 ends with a *p* dynamic.

Musical staff 141-146: Treble clef, key signature of one flat. Measure 141 starts with a *poco* dynamic. It includes *più animato* markings. The lyrics "cre - - - scen - - - do" are written below the staff. Measure 146 ends with a *poco* dynamic.

Musical staff 147-151: Treble clef, key signature of one flat. Measure 147 starts with a *poco* dynamic. It includes a *f* dynamic. Measure 151 ends with a *f* dynamic.

152 **G** Animato assai

Musical staff 152-163: Treble clef, key signature of one flat. Measure 152 starts with a *ff* dynamic. It includes a trill (tr) and triplet (3) markings. Measure 163 ends with a *ff* dynamic.

Musical staff 164-169: Treble clef, key signature of two sharps. Measure 164 starts with a *mf* dynamic. The music consists of eighth notes. Measure 169 ends with a *mf* dynamic.

168

173 **H** Piu sostenuto
3
p

180

185
p

189
poco cresc.

194 **I**
f *p* *f*

200
p

205 Sul E ord. Sul E
f

210 **J** ord.
ff *f*

214
ff *f*

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)
f *mf* < >

224
f *mf* < >

230 **L**
ff 3

238 **M** 2

316 (tr) R

323

326

329

332 S

337 Poco più sostenuto

343 poco a poco più

346 animato

351

357 T Animato assai.

364

371 U

374

377

380 **V** Poco meno mosso **11**

395

401

407 **2** smorz.

413 **W**

420

426 **2** smorz.

433 **X** Meno mosso. Tranquillo.

442 **Y**

451

Noć na golej planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

4 *pp* 2 *pp* *f*

14

20 *sf* *sf*

26 *f* 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3 3

30 *f* *ff* *sf*

36 **A** 4 *p* 2 *p* *f*

49

55 *sf* *sf*

61 *f*

67 **B** 2

74 5

82 **C** *Poco più sostenuto* 8

90 *mf* *p*

96 **D** Allegro feroce *cresc.* *f*

103 *pp* *poco*

108 *cresc.* *mf* *cresc.* *tr*

114 **E** *f* **2**

122 *ff* **F** *non div.* *ff*

131 *Poco più sostenuto* **3** *mf* *f*

140 *poco a poco* *più animato*
cre - - - - - scen - - - - - do poco a

147 *poco* *f*

152 **G** Animato assai *tr* *ff* **7**

164 *mf*

168 *mf*

173 **H** Più sostenuto *col legno* *p* **3**

181 *ord.*

186 *p* *poco cresc.*

192 **I** *f* *p*

198 *f* *p*

203 *f* *Sul E* *ord.*

208 *Sul E* **J** *ord.* *ff* *f*

213 *ff* *f*

218 **K** *Tempo I. (Allegro Feroce)* *f* *mf*

224 *f* *mf*

230 **L** *ff* *marc.*

237 **M** *f*

241 *mf*

246 *f* *mf*

250 **N** *Sostenuto*
Pesante
ff

256 *A tempo*
f

260 **O** *pizz.* *ord.* *pizz.*
f

266 *ord.*
f *ff*

271

277 *ff*

283 **P** *f*

288

293

298 **Q** *sf*

304

309 *p cresc.* *mf*

314 *cresc.* *f* **R**

321 *ff*

325

328

331

333 **S** *ff*

337 **3** *Poco più sostenuto* *mf* *f* *poco* *a*

344 *poco* *più* *animato*
cre - - - - - scen - - - - - do *poco* *a*

350 *poco* *f*

355

359 **T** *Animato assai.* *ff* *fff*

365 *fff*

371 **U** *ff*

381 **V** *Poco meno mosso* *mp*

387

393

400

405

413 **W**

420

425

433 **X** *Meno mosso. Tranquillo.*

442 **Y**

451

p *pp*

Noć na goljoj planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

4 2 3

14 Sul H Ord.

24 pizz. *fff*

30 ord. 3 3 3 3 3 3 3 3 *f* *ff* *sf*

36 **A** 4 2 3 *p* *p* *ff*

52 Sul E Ord.

61 *fff* *sf* *sf*

67 **B** *f* *f* *f* *f*

75 **C** Poco più sostenuto 6 8 *p* *p*

96 **D** Allegro feroce *cresc.* *f*

103 *pp* poco cresc. *mf*

111 **E** *cresc.* *f*

117 2

122 **F**

131 **Poco più sostenuto**

140 poco a poco più animato

150 **G Animato assai**

157

164 unis.

176 **H Piu sostenuto**
col legno

181

186

190 poco cresc.

194 **I** ord.

200

205 Sul E ord. Sul E

310

314

321

329

337 **Poco più sostenuto**

344 **poco più animato**

352

359 **T Animato assai.**

365

371 **U**

381 **V Poco meno mosso**

395

411 **W**

420

433 **X** *Meno mosso. Tranquillo.*

Musical staff for measure 433. The staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The tempo/mood is *Meno mosso. Tranquillo.* The measure begins with a piano (*p*) dynamic. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, ending with a *smorz.* (ritardando) marking over a final eighth-note flourish.

442 **Y**

Musical staff for measure 442. The staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The measure begins with a pianissimo (*pp*) dynamic. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, ending with a *smorz.* (ritardando) marking over a final eighth-note flourish.

451

Musical staff for measure 451. The staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The measure begins with a piano (*p*) dynamic, followed by a pianissimo (*pp*) dynamic. The melody consists of a series of eighth and quarter notes, ending with a fermata over the final note.

Noć na golej planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

2
pp cresc. *p* *f* *p* *f*

7
pp cresc. *p* *f* *p* *f* 2

14 Sul H Ord. *fff* 3 3

24 *sf* *sf* *f* pizz.

30 ord. 3 3 3 3 3 3 3 3 *f* *fff* *sf*

36 **A** 2 *pp cresc.* *p* *f* *p* *f* *pp cresc.*

43 2 *p* *f* *p* *f*

51 *fff* 3 3 *ff* *sf*

60 *f*

67 **B** 3 *f* *f* 3 *f*

73 *div.*

82 **C** Poco più sostenuto *f* 8 *mf dim.*

90 *unis.*
mf *p*

96 **D** Allegro feroce
cresc. *f*

103 *pp* *poco*

108 *cresc.* *mf* *tr.* *cresc.*

114 **E** *col legno* *ord.* *col legno* *ord.* *non div.*
f

119 *sf* *ff* *3*

126 **F** *ff*

134 Poco più sostenuto

139 *mf* poco a poco più animato
mp

147 *f*

152 **G** Animato assai *div.* *marc.*
3 *3* *3* *3* *3* *3* *3* *3*

157 *ff* *3*

164 *7* *unis.* *dim.* *poco* *a*

175 **H** Piu sostenuto

184

189

193 **I**

200

208 **J**

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

224

230 **L** marc. 3

238 **M** **N** Sostenuto Pesante **ff**

254 A tempo 3

260 **O** pizz. ord. pizz. **mf** **f** **f**

265 ord. **f** **f** **2**

271 *ff*

281 **P** *f*

286

290

294

299 **Q** *f*

306 *p cresc.*

311 *mf*

315 **R** *cresc.* *f*

322 *f*

330 **S** *ff*

337 **Poco più sostenuto** *mf* *ff* *ff*

341 *mf* poco a

344 poco più animato *p* *f*

cre - - - scen - - - - do poco a poco *f*

352

359 **T** Animato assai.
ff

364

371 **U**
ff

381 **V** Poco meno mosso
pp

394

410 smorz. **W**

420

433 **X** Meno mosso. Tranquillo.
smorz.

442 **Y**
p *pp*

Noć na goljoj planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

2
pp cresc. *mf* *pp cresc.*

8
mf

14
ff *fff*

24
sf sf f f

33 **A**
ff pp cresc. mf pp cresc.

43
mf ff

52
fff sf sf

61 *div.*
f

67 **B**
f f³ f f³

74
f f mf dim.

80 **C** *Poco più sostenuto*
p

86
p unis. p

91
p cresc.

98 **D** Allegro feroce

105

113 **E** col legno ord. col legno ord.

119

126 **F**

Poco più sostenuto

134 *div.* *p*

140 poco a poco più animato

150 **G** Animato assai

156

164

176 **H** Più sostenuto Col legno

186

194 **I** ord.

202

210 **J**

ff

218 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

f *mf*

224

f *mf*

230 **L**

ff *marc.*

235 **M**

f

242

mf *f*

248 **N** Sostenuto Pesante

mf *ff*

254 A tempo

f

260 **O** pizz. ord. pizz.

f *f* *f*

265 ord. **2**

f *f*

364

3 3 3 3 3 3 3 3

tr

371 **U**

sf *ff* 3

381 **V** Poco meno mosso

pp *pp*

395

407

413 **W**

422

433 **X** Meno mosso. Tranquillo.

pp *p* smorz.

442 **Y**

p smorz.

451

2 4 pizz. *p* *pp*

Allegro feroce

4

8

14

23

29

36 **A**

44

53

61 **B**

82 **C** Poco più sostenuto

98 **D** Allegro feroce

pp cresc. *mf* *pp cresc.* *mf* *ff* *sf* *Gm* *Gm⁶* *f* *ff* *pp cresc.* *mf* *pp cresc.* *mf* *ff* *ff* *sf* *sf* *f* *p* *cresc.* *f*

103

111

117

126

134

Poco più sostenuto poco a poco più animato

151

G Animato assai

155

164

H Più sostenuto I

198

204

210

J

217 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

3 3

mf

228 **L** Db Abm Db A Db Abm Bm Fm Db Abm Db A

mf *ff*

233 Db Abm Bm Fm Db

3 **M** 12

Sostenuto
Pesante

250 **N** F7 F7 F7 Db F7 F7 F7 Db F7 F7 F7 Db F7 F7 F7 Db

ff

256 **A** tempo **O** pizz. ord. pizz.

4 *f* *ff*

266 ord.

3 *f* *ff*

276 3 3 Gm Gm6 A(sus4) A

ff

283 **P** 5

f

293

f

299 **Q** 16

16 *f*

317 **R** Dm 3

f 3

321 *E A*
 329 *f ff* **S** *D D D Bb C#° D D Bb C#°*

337 **6** *Poco più sostenuto poco a poco più animato* *div.* *hm simile*
 352 *p cresc. Gm simile*

359 **T** *Animato assai.* *ff* **2** *Eb D* **2** *Eb*

367 *D B D hm D hm D B*
 371 **U** *D* **5** *ff*

381 **V** *Poco meno mosso* **12** *p*

399 **11**

413 **W** **20** **X** *Meno mosso. Tranquillo.* **7** *D pp*

442 **Y** **7** *D pp* **2** *D pp*

454 **2** *pizz. pp*

Noć na golej planini

Modest Petrovič Musorgski
Transkripcija: Matko Brekalo

Allegro feroce

2 *pp cresc.* *mf* *pp cresc.*

8 *mf* 2

14 *ff* *fff* 3 3

24 *sf* *sf* *mf* *f*

34 **A** 2 *fff* *pp cresc.* *mf* *pp cresc.*

43 *mf* 2 *ff*

52 *fff* 3 *sf* *sf*

61 **B** *f* *f*

71 3 *mf dim.* *div.*

82 **C** **Poco più sostenuto**
pizz. *p*

91 *p* *ord.* *cresc.*

98 **D** **Allegro feroce** *f* *f* *f* *f*

210 **J**

ff

217 **K** Tempo I. (Allegro Feroce)

f

222

mf < > *f*

228 **L**

mf < > *ff*

234 **M**

f

242

mf < > *f*

248 **N** Sostenuto Pesante

mf < > *ff*

255 A tempo **O** pizz. ord.

f

263 pizz. ord. **2**

2

271 *ff*

281 **P** *ff* *f*

287

292

298 **Q** *sf* *f*

306 *mf* *cresc.*

317 **R** *f* *f* *f*

324 *ff*

333 **S** *ff*

337 *pizz.* **Poco più sostenuto** *p* *cresc.*

343 **poco a poco più animato**
cre - - - scen - - - do poco a poco

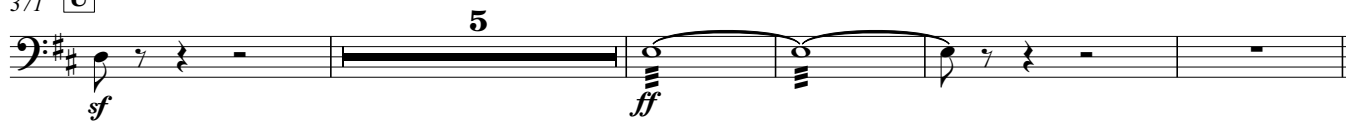
351 *ord.* *f*

359 **T** **Animato assai.** *ff* *fff* *ff*

364

371 **U**

Poco meno mosso

381 **V** ^{pizz.}

391

402

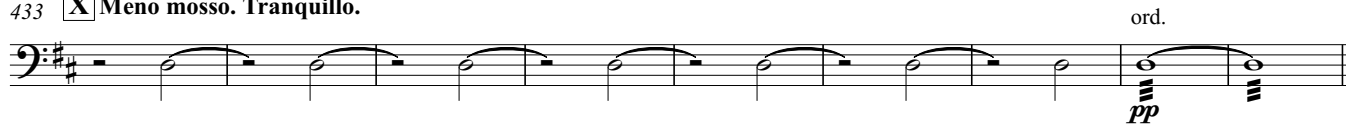
412 **W**

423

433 **X** **Meno mosso. Tranquillo.**

442 **Y** ^{pizz.}

449 ^{ord.}

